

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ МЕЛІОРАЦІЇ В АКВАКУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

І.Л. Матіїв, matiiv_igor@ukr.net, провідний фахівець бюджетної установи «Методично-технологічний центр з аквакультури», м. Київ.

Л.К. Медведенко, medvedenkolk@ukr.net, провідний фахівець бюджетної установи «Методично-технологічний центр з аквакультури», м. Київ.

Анотація. Дана стаття присвячена проблемам та особливостям проведення меліоративних робіт в рибогосподарських технологічних водоймах в Україні. Проведено дослідження по визначенню ступеня правового врегулювання та здійснення меліоративних робіт у рибогосподарських технологічних водоймах, робіт щодо добування донних відкладень, а також їх використання для поліпшення стану земель. Основою дослідження слугувало проведення анкетування (збору інформації) в телефонному режимі з вітчизняними суб'єктами аквакультури з різних регіонів країни та різних виробничих потужностей. У цьому контексті досліджено базові підходи до проведення меліоративних робіт, а також проблемні моменти, що призводять до зниження ефективності даних робіт або до відмови від них як таких. Встановлено, що не всі суб'єкти аквакультури проводять меліорацію якісно або не проводять її взагалі, на це впливає ряд причин, серед яких: відсутність коштів; корупційна складова; бюрократичний тиск; очікування кращих часів та інше. Проте найбільшим проблемним моментом є неврегульованість процедури проведення меліоративних заходів. Тому на запитання: *«Чи проводите Ви заходи з рибогосподарської меліорації у ставках чи інших водоймах?»* - «Так» відповіли – 79% господарств, інші 21% з тих чи інших причин тимчасово меліоративні заходи не проводять. Це в більшій мірі пов'язано з невизначеністю з приводу майбутнього, ба більше всі респонденти, що відповіли «ні» на це запитання висловлювали побоювання і чекають кращих часів. Детальніше про це та інші проблемні моменти можна прочитати в самому дослідженні.

Ключові слова: рибогосподарська технологічна водойма, рибогосподарська меліорація, днопоглиблювальні роботи, меліоративні заходи, донні відкладення, верхня водяна рослинність, дослідження, порядок проведення меліоративних заходів.

I.L. Matiiv, matiiv_igor@ukr.net, leading specialist of the budgetary institution "Methodological and Technological Center for Aquaculture", Kyiv.

L.K. Medvedenko, medvedenkolk@ukr.net, leading specialist of the budgetary institution "Methodological and Technological Center for Aquaculture", Kyiv.

Actual problems of fishery melioration in aquaculture

Abstract. This article is devoted to the problems and features of carrying out reclamation works in fish farming technological reservoirs in Ukraine. A study was conducted to determine the degree of regulatory regulation and the implementation of

reclamation works in fishery technological reservoirs, works related to the extraction of bottom sediments, as well as their use to improve the condition of the land. The basis of the research is conducting a questionnaire (collection of information) in telephone mode with domestic aquaculture subjects from different regions of the country and different production facilities. In this context, the basic approaches to carrying out reclamation works, as well as problematic points that lead to a decrease in the effectiveness of these works or to their rejection as such, were investigated. It was established that not all aquaculture entities carry out land reclamation with high quality or do not carry it out at all, this is influenced by a number of reasons, including: lack of funds; corruption component; bureaucratic pressure; waiting for better times, etc. However, the biggest problem is the irregularity of the procedure for carrying out remedial measures. Therefore, 79% of farms answered "Yes", the other 21% temporarily do not carry out reclamation measures for one reason or another. This is largely due to uncertainty about the future, moreover, all respondents who answered "no" to this question expressed fears and are waiting for better times. You can read more about this and other problematic points in the study itself.

Keywords: fishery technological reservoir, fishery reclamation, dredging works, reclamation measures, bottom sediments, upper water vegetation, research, procedure for carrying out reclamation measures.

Актуальність. Як відомо, для того аби досягти стабільної, високої рибопродуктивності будь то в рибогосподарських технологічних водоймах, чи в природних водоймах придатних для вирощування риби, необхідно дотримуватись низки заходів спрямованих на контроль, поліпшення та відновлення гідрохімічного і термічних режимів водоймища, ступеню його замуленості, щільності і характеру розміщення вищої м'якої і жорсткої водної рослинності. Також дуже важливим показником є водний режим (наповнення водою), що визначає рівень води у водоймищах і його коливання. Багато в чому рибопродуктивність водоймищ залежить і від їх технологічної експлуатації, і від форми ведення аквакультури (інтенсивна, напівінтенсивна та екстенсивна), тому для забезпечення високої і стійкої рибопродуктивності водоймищ, а також з ціллю проведення профілактичних заходів щодо боротьби з інвазійними і інфекційними хворобами риб здійснюють рибогосподарську меліорацію.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питання актуальних проблем рибогосподарської меліорації в аквакультурі України є дуже важливим, проте малодослідженим. Не багато авторів в своїх працях описували даний аспект рибогосподарської галузі, тому дана стаття базується на інформації отриманій під час проведення власного дослідження Бюджетною установою «Методично-технологічний центр з аквакультури». Матеріали та методи дослідження можна знайти далі за текстом. Інша допоміжна інформація була взята з різних хрестоматійних та електронних джерел, в тому числі офіційний сайт Держрибагентства [1] [6] та витяги з Закону України «Про аквакультуру» [2] [3].

Метою дослідження є визначення ступеню нормативно-правового врегулювання та проведення меліоративних робіт у рибогосподарських

технологічних водоймах, робіт щодо добування донних відкладень, а також їх використання для поліпшення стану земель.

Що ж таке рибогосподарська технологічна водойма та рибогосподарська меліорація.

Рибогосподарська технологічна водойма (Закон України «Про аквакультуру») - *штучно створена водойма спеціального технологічного призначення, що визначається технічним проектом та/або паспортом, яка наповнюється штучно за допомогою гідротехнічних споруд і пристроїв та призначена для створення умов існування і розвитку об'єктів аквакультури.* Іншими словами це штучна водойма, яка побудована і має єдине цільове призначення – риборозведення або аквакультуру. Комплекс рибогосподарських водойм спільно з об'єктами виробничої інфраструктури, машин, обладнання та інвентарем створюють рибницьке господарство – єдиний майновий комплекс для ведення аквакультури. Але саме рибогосподарські технологічні водойми - є активи, де відбувається вирощування риби і інших гідробіонтів.

Проте вести діяльність з аквакультури можливо не тільки в спеціалізованих рибогосподарських технологічних водоймах, законодавство дозволяє вирощувати гідробіонтів в водних об'єктах, які надаються для цілей аквакультури (водосховища, ставки, озера та замкнені природні водойми), а також частини водних об'єктів, включаючи акваторії (водний простір) моря.

Рибогосподарська меліорація (Закон України «Про аквакультуру») - *комплекс заходів, спрямованих на оптимізацію показників гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного режимів та підвищення біологічної продуктивності водних об'єктів (їх частин), рибогосподарських технологічних водойм, поліпшення умов природного відтворення та якісного складу гідробіонтів з метою їх збереження та раціонального використання.*

Як вбачається із визначення терміну «рибогосподарська меліорація» законодавство України не містить норм, що забороняють суб'єктам аквакультури, які мають у своєму розпорядженні надані їм у власність або користування відповідно до закону водні об'єкти (їх частини), рибогосподарські технологічні водойми, акваторії (водний простір) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України проводити рибогосподарську меліорацію.

Рибогосподарська меліорація здійснюється за такими основними напрямками:

- проведення днопоглиблювальних робіт та/або робіт з видалення донних відкладень;
- видалення зайвої жорсткої водної рослинності;
- вселення об'єктів аквакультури, створення штучних донних ландшафтів з метою поліпшення екологічного стану водного об'єкта та умов природного відтворення водних біоресурсів;
- вилучення хижих і малоцінних видів водних біоресурсів з метою запобігання їх негативного впливу на об'єкти аквакультури (біомеліорація);

•запобігання масовій загибелі гідробіонтів та ліквідація її наслідків (примусова аерація води, водообмін і інші заходи, що стосуються покращення умов утримання гідробіонтів).

Детальніше про рибогосподарську меліорацію можна прочитати за посиланням (офіційний веб сайт Держрибагентства):

«https://vn.darg.gov.ua/_ribogospodarsjka_melioracija_0_0_0_1127_1.html».

Проте на практиці виявляється, що суб'єктами аквакультури не проводяться в достатньому об'ємі заходи з рибогосподарської меліорації, що само по собі знижує ефективність роботи галузі в цілому. Для визначення обставин такого стану здійснення вітчизняним сектором аквакультури меліоративних робіт та пошуку шляхів вирішення даної проблеми, бюджетною установою «Методично-технологічний центр з аквакультури» було проведено дослідження на тему: «Нормативне врегулювання та проведення меліоративних робіт у рибогосподарських технологічних водоймах, робіт щодо добування донних відкладень, а також їх використання для поліпшення якості/родючості земель». До вашої уваги ми пропонуємо аналіз результатів цього дослідження, яке проводилося шляхом опитування суб'єктів аквакультури по всій території України. В даному аналізі результатів дослідження основна увага в більшій мірі буде приділена першому пункту основних напрямків проведення меліорації, а саме: «Проведення днопоглиблювальних робіт та/або робіт з видалення донних відкладень».

Матеріали та методи дослідження. Бюджетною установою: «Методично-технологічний центр з аквакультури» в вересні-жовтні 2022 року було проведено дослідження на тему: «Нормативне врегулювання та проведення меліоративних робіт у рибогосподарських технологічних водоймах, робіт щодо добування донних відкладень, а також їх використання для поліпшення якості/родючості земель». Спеціально для даного дослідження була розроблена анкета, котра містила в собі низку запитань, як загальних про господарство, так і спеціалізованих, тих, що безпосередньо стосуються робочого процесу теми опитування. Збір інформації проводився шляхом он-лайн розсилки на електронні адреси суб'єктів аквакультури, а також у телефонному режимі, що в умовах перенавантаженого інформаційного простору, виходячи з наших спостережень, показує себе більш ефективно. У опитуванні прийняли участь 19 суб'єктів аквакультури з різних регіонів України.

Анкета містила наступні запитання:

1. Чи проводите Ви заходи з рибогосподарської меліорації у ставах чи інших водоймах?
2. З якими перешкодами Ви зіштовхнулись при проведенні меліоративних робіт у рибогосподарських водоймах?
3. При проведенні меліоративних робіт пов'язаних з вилученням донних відкладень, чи існує проблема з їх подальшим застосуванням?
4. Якщо проблема з використанням донних відкладень (мулу) не існує, то, що ви з ними робите?
5. Як Ви думаєте, чи потрібне додаткове нормативно-правове врегулювання проведення меліоративних робіт щодо добування донних

відкладень та/або використання донних відкладень для поліпшення якості/родючості земель?

6. Чи достатньо тих регламентуючих факторів для проведення меліорації, які передбачені у статті 18 Закону України «Про аквакультуру»?

7. Чи варто затвердити Порядок проведення днопоглиблювальних робіт та/або робіт з видалення донних відкладень, який би врегулював проведення таких меліоративних робіт?

8. Яка орієнтовна вартість робіт щодо добування донних відкладень (за можливості надайте калькуляцію затрат)?

9. Як потрібно фінансувати виконання робіт щодо добування донних відкладень?

А також назва господарства, місце знаходження, контактна особа, контактний номер телефону та E-mail.

Результати дослідження та їх обговорення.

1. На перше і основне запитання *«Чи проводите Ви заходи з рибогосподарської меліорації у ставах чи інших водоймах?»* «так» відповіли - 15 господарств, інші з тих чи інших причин тимчасово меліоративні заходи не проводять. Це в більшій мірі пов'язано з невизначеністю з приводу майбутнього, ба більше всі респонденти, що відповіли «ні» на це запитання висловлювали побоювання і чекають кращих часів. Дані у відсотках представлені на рис. 1.

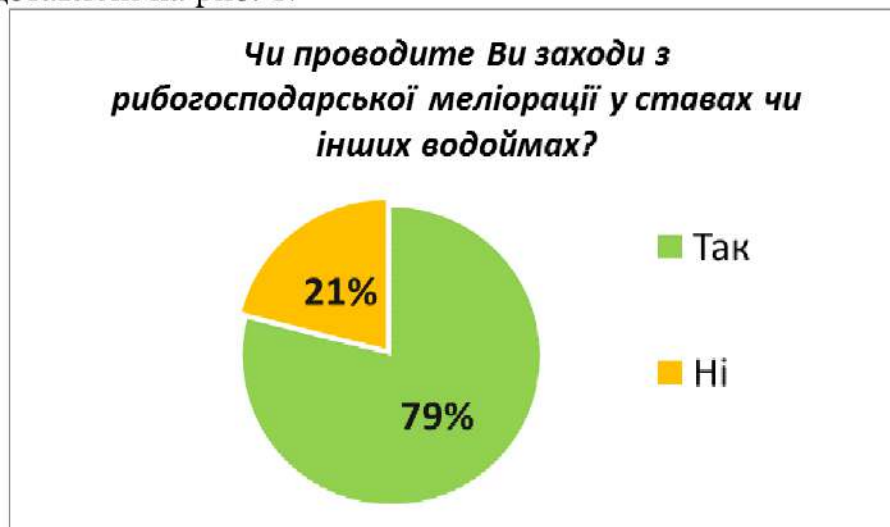

Рис. 1. Відповіді респондентів на запитання *«Чи проводите Ви заходи з рибогосподарської меліорації у ставах чи інших водоймах?»* у %.

А, що стосується самих меліоративних заходів, вони були наступні: Днопоглиблювальні роботи; Укріплення берегової лінії; Викошування вищої водної рослинності; Очищення верхньої водної рослинності (далі за текстом – ВВР) за допомогою біомеліорації; Чистка каналів; Укріплення гідротехнічних споруд, земляних дамб та інше.

2. Наступне запитання стало каталізатором жвавих дискусій, оскільки зачепило болючі кожному суб'єкту аквакультури бюрократичні аспекти. Отже, *«З якими перешкодами Ви зіштовхнулись при проведенні меліоративних робіт у рибогосподарських водоймах?»*. «Необхідність отримання дозвільних

документів» - 5 господарств; «Необхідність проведення проектних робіт» - 1 господарство; «Вимагання з боку природоохоронних органів (екологічна інспекція і інші) незаконних платежів (поборів)» - 3 респондентів. Дані у відсотках представлені на рис. 2.

Так, чітке юридичне оформлення «по букві закону», надзвичайно важливе для ведення правильної звітності та контролю, проте занадто перенавантажений бюрократичний простір викликає у суб'єктів аквакультури значні труднощі під час ведення професійної діяльності. Зацікавлені саме в цьому аспекті респонденти висловили необхідність розробки спрощених процедур отримання документів дозвільного характеру, якщо це можливо.

Необхідність проведення проектних робіт стало каменем спотикання одного господарства, що в свою чергу тісно переплітається з необхідністю отримання документів дозвільного характеру.

Далі є перешкода, на яку слід звернути особливу увагу, оскільки це є прямим порушенням прав суб'єктів аквакультури та законів України а саме «Вимагання з боку природоохоронних органів (екологічна інспекція і інші) незаконних платежів (поборів)». Сам факт вимагання поборів та інших незаконних платежів є недопустимим і повинен каратися законом. Оскільки це не просто знищує довіру окремо взятих суб'єктів аквакультури, котрі могли стати або стали жертвою злочину, а й підриває авторитет цілої рибної галузі України в цілому. Це є недопустимо і на це слід звернути особливу увагу.

Цей блок запитань також містив пункт «інше» котрим скористались 10 респондентів. Серед їх відповідей були наступні: Колосальний бюрократичний тиск та не кваліфікованість відповідних органів; Теза: «Проблема полягає в тому, що органи котрі займаються наданням документів дозвільного характеру вимагають водні паспорти водойми, котрі в плані оренди набагато дорожчі аніж статус рибогосподарської технологічної водойми. Хоча в широкому розумінні це одне й те саме. Таким чином вимагають більше коштів за оренду»; Теза: «Розробили план меліоративних заходів, затвердили в державному проектному інституті «Укррибпроект», але дозвільних документів в інспекції так і не отримали, хоча з документами та проектом все добре»; Перешкоди з боку органів місцевого самоврядування, місцевого населення; Проблема з технічним станом водопостачальних каналів; Складний рельєф дна; Проблема з наявністю обігових коштів для проведення вищезгаданих робіт.

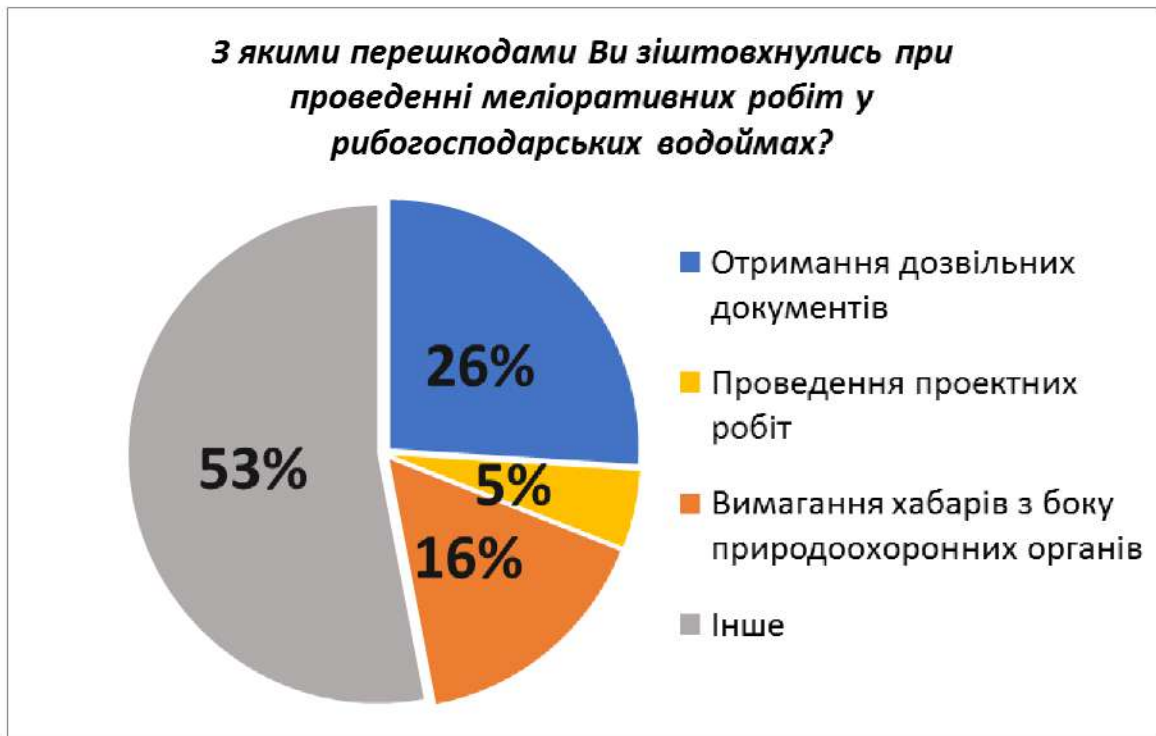

Рис. 2. Відповіді респондентів на запитання «З якими перешкодами Ви зіштовхнулись при проведенні меліоративних робіт у рибогосподарських водоймах?» у %.

3. На запитання: «При проведенні меліоративних робіт пов'язаних з вилученням донних відкладень, чи існує проблема з їх подальшим застосуванням?» «Так» відповіли – 5 респондентів, «Ні» - 11 та «Інше» - 3 опитаних суб'єкта аквакультури.

Відповіді, що зустрічались в категорії «інше»: Проблеми з реалізацією; Вилученням донних відкладень поки не займалися; Роботи з вилучення донних відкладень поки не проводяться, очікування стабілізації економіки та наявності обігових коштів.

4. Наступне запитання є продовженням попереднього: «Якщо проблема з використанням донних відкладень (мулу) не існує, то що ви з ними робите?».

- Продаєте населенню для поліпшення родючості земельних ділянок – 2 господарства;
- Продаєте агровиробникам для поліпшення якості ґрунтів (підвищення врожайності) – 1 господарство;
- Продаєте промисловцям для виробництва органічних сумішей - жодне;
- Залишаєте на берегах водойм, з яких вилучені донні відкладення – 7 господарств;
- Безоплатно віддаєте вище зазначеним особам – 1 господарство;
- Вивозите на сміттєзвалища тощо – 6 господарств;
- Інше – 3 господарства.

Виходячи з цих даних можна зробити висновки, що для наших виробників в своїй більшості легше та дешевше залишити такі цінні донні відкладення на берегах водойм або взагалі вивезти на сміттєзвалища, аніж продати агровиробникам для поліпшення якості ґрунтів, промисловцям для

виробництва органічних сумішей або взагалі населенню. На це впливає і відсутність реалізації (збуту донних відкладень), і непопулярність даних процесів з використання донних відкладень серед вітчизняного аграрного сектору та промисловості.

Відповіді, що зустрічались в категорії «інше»: Ремонт та укріплення дамб; Розширення та ремонт гідропоруд.

5. П'яте запитання вже більше охоплює нормативно-правові аспекти. В даному запитанні треба було обрати один або два варіанти. Отже, на запитання: *«Як Ви думаєте, чи потрібне додаткове нормативно-правове врегулювання проведення меліоративних робіт щодо добування донних відкладень та/або використання донних відкладень для поліпшення якості/родючості земель?»* відповіді були наступні: «Добування донних відкладень» - 11 респондентів; «Використання донних відкладень для поліпшення земель» - 12 респондентів.

6. На наступне запитання: *«Чи достатньо тих регламентуючих факторів для проведення меліорації, які передбачені у статті 18 Закону України «Про аквакультуру?»*» 7 опитаних суб'єктів аквакультури відповіли – «Так» і 4 – «Ні». Решта утримались від відповіді.

Дуже важливе запитання, проаналізувавши яке можна зрозуміти чи потребують наші виробничники додаткових регламентуючих факторів і чи приймають вони вже існуючі.

7. Далі суб'єктам аквакультури було запропоновано дати відповідь на запитання, що складається з двох частин: *«Чи варто затвердити Порядок проведення днопоглиблювальних робіт та/або робіт з видалення донних відкладень, який би врегулював проведення таких меліоративних робіт?»*, на що вдалось одержати 9 стверджувальних відповідей та 5 «Ні».

Друга частина запитання звучить: *«Якщо так, то які питання потрібно детально врегулювати?»*. Відповіді були наступні:

1. Встановити види водойм, в яких добування донних відкладень може здійснюватися:

- Без розробки проекту проведення таких робіт (ставки, невеликі озера тощо) – 4 господарства;

- Без погоджень з органами влади (ставки, невеликі озера тощо) – 3 господарства;

2. Визначити порядок використання добутих донних відкладень для проведення меліорації земель, зокрема для:

- Поліпшення якості сільськогосподарських земель – 5 господарств;

- Засипання ям та інших пошкоджень полів, завданих військовими діями – 1 господарство;

- Інше (зазначити, що саме) – 5 господарств «важко відповісти».

8. В блоці запитань: *«Яка орієнтовна вартість робіт щодо добування донних відкладень (за можливості надайте калькуляцію затрат)?»* відповіді були наступні: 4000 гривень; Дуже дорого; 1200-1300 гривень/100кубів; 10 доларів 1куб; 600-5000 гривень на годину - вартість оренди екскаватора; Важко назвати конкретну цифру; 1000-1500 гривень - оренда екскаватора на годину; Вартість робіт щодо добування донних відкладень в середньому складає 80

гривень за добування 1 метра кубічного відкладень; 1500-2000 гривень на годину за 1 одиницю техніки (оренда техніки).

Під час обговорення даного запитання з суб'єктами аквакультури прослідковувалась тенденція, що в тих в кого є власна техніка або доступ до спеціалізованої техніки за менші кошти - проводять меліорацію значно частіше і більш масово аніж ті, хто платить за оренду техніки в повному обсязі. Саме фінансове питання є основним підводним каменем, тому вітчизняні виробничники висловлювали зацікавленість у фінансуванні робіт щодо добування донних відкладень.

9. Останнє запитання анкети було націлене на те щоби визначити як на думку виробничників потрібно фінансувати виконання робіт щодо добування донних відкладень. На що були одержані наступні відповіді:

- З державного чи місцевих бюджетів – 11 господарств;
- За рахунок замовників (покупців) мулу та інших донних відкладень – 3 господарства;
- За рахунок підприємств аквакультури-орендарів водних об'єктів – 2 господарства;
- Інше (зазначити, що саме) – 1 господарство: «Розробити механізм, що очистка водойм буде відбуватися в рахунок сплати плати за землю або плати за гідротехнічні споруди або інші види податків, які сплачує суб'єкт аквакультури.».

Більшість респондентів висловили бажання фінансувати виконання робіт щодо добування донних відкладень з державного чи місцевих бюджетів, що звісно значно полегшить життя та знизить фінансовий тиск на виробника продукції аквакультури але на практиці реалізувати такий механізм підтримки буде важко. Дані у відсотках представлені на рис. 3.

Рис. 3. Відповіді респондентів на запитання «Як потрібно фінансувати виконання робіт щодо добування донних відкладень?» у %.

Висновки та пропозиції

Проаналізувавши одержані результати та порівнявши їх з результатами багаторічних спостережень, можна зробити певні висновки.

Не всі проводять меліорацію якісно або не проводять її взагалі.

Наші суб'єкти аквакультури намагаються проводити меліоративні заходи, проте, здається, що вони не до кінця розуміють всю важливість даних заходів у рекомендовані для цього терміни і на це є ряд причин про які поговоримо далі.

Чому не всі проводять меліорацію якісно або не проводять її взагалі?

•Процедура чітко не врегульована.

На разі немає чітко визначених нормативно-правових актів котрі б врегулювали це питання. Вся інформація з приводу проведення меліоративних заходів має лише рекомендаційний характер, тому надзвичайно важливо визначити порядок проведення даних робіт та визначити список необхідних для цього дозвільних документів. Це є основним, першочерговим завданням.

•Відсутність на це коштів.

Як вже було сказано, *рибогосподарська меліорація – це комплекс заходів, спрямованих на оптимізацію показників гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного режимів та підвищення біологічної продуктивності водних об'єктів (їх частин), рибогосподарських технологічних водойм, поліпшення умов природного відтворення та якісного складу гідробіонтів з метою їх збереження та раціонального використання.* Все це передбачає проведення різноманітних заходів, таких як: очищення ложа ставу, днопоглиблювальні роботи, очищення водойми від ВВР, укріплення і ремонт гідроспоруд та багато іншого. Більшість з цих робіт вимагають залучення спеціалізованої техніки, оснащення, робочої сили тощо і відповідно вимагають певних матеріальних затрат, в залежності від об'єму запланованих робіт та якості їх проведення.

На перший погляд може здатись, що у випадку відсутності коштів на проведення меліоративних заходів, їх проведення можна відтермінувати, проте якщо розібратись детальніше, то проведення саме цих заходів, у необхідні терміни, надзвичайно важливо для того аби рибопродуктивність ставу була висока, та для того, щоб на гідробіонтів не чинився додатковий тиск пов'язаний з надмірним замуленням водойми, її забрудненням та іншими чинниками. Все це в поєднанні – є важливим екологічним аспектом, котрий необхідно враховувати та підтримувати.

Звісно, суб'єкти аквакультури зацікавлені в тому, щоб отримувати матеріальну допомогу на проведення заходів з рибогосподарської меліорації але як вже було сказано раніше, сама процедура проведення цих робіт ніде не врегульована і в першу чергу слід звернути на це увагу. Наразі отримання дотацій на дані роботи, нажаль, не видається можливим.

•Корупційна складова.

Корупційна складова не є якоюсь глобальною, критичною проблемою, якщо говорити про проведення меліоративних заходів проте має місце і повинна бути врахована. Спілкуючись в рамках дослідження з суб'єктами аквакультури, від деяких респондентів на запитання: *«З якими перешкодами Ви зіштовхнулись при проведенні меліоративних робіт у рибогосподарських*

водоймах?» було одержано інформацію, що для одержання певних дозвільних документів та інших моментів, з боку природоохоронних органів (екологічна інспекція і інші) був факт вимагання незаконних платежів (поборів).

На це слід звернути особливу увагу і забезпечити вітчизняним суб'єктам аквакультури адекватні, чітко врегульовані, законні умови не тільки під час безпосереднього ведення професійної діяльності на виробництві, але й за його межами. Аби кожна особа, що займається риборозведенням або аквакультурою почувалась в безпеці, як фізично так і юридично, і для цього Державі необхідно вжити всіх необхідних заходів. Знову ж таки посприяти цьому може розробка та затвердження чітко визначеного законодавством порядку проведення заходів з меліорації.

У зв'язку з цьогорічними подіями, а саме військовою агресією держави спонсору тероризму – росією проти незалежної та суверенної Держави України, впливає ще одна причина суміжна з темою нашого обговорення, а саме:

•Очікування кращих часів.

Частина опитаних суб'єктів аквакультури висловили занепокоєність через поточний стан речей в наслідок бойових дій та обстрілів і прийняли рішення знизити інтенсивність діяльності свого господарства до необхідного мінімуму щоб не втрачати кошти. Іншими словами – очікування кращих часів.

Пропозиції

З метою врегулювання правовідносин щодо проведення меліоративних заходів у аквакультурі і відповідно до пункту 3 статті 18 Закону України «Про аквакультуру» сумісно з науково-дослідними установами розробити проект нормативно-правового акту («Про затвердження Порядку здійснення рибогосподарської меліорації водних об'єктів (їх частин), рибогосподарських технологічних водойм»).

Література

1. Офіційний сайт Державного агентства меліорації та рибного господарства України <https://darg.gov.ua/>.
2. ВР України, Закон "Про аквакультуру" від 18.09.2012 N 5293-VI Рибогосподарська технологічна водойма.
3. ВР України, Закон "Про аквакультуру" від 18.09.2012 N 5293-VI Рибогосподарська меліорація.
4. Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. — Т. 5 : П — С. — 736 с. — ISBN 966-7492-05-2.
5. Меліорація // Словник-довідник з екології : навч.-метод. посіб. / уклад. О. Г. Лановенко, О. О. Остапішина. — Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2013. — С. 121.
6. Електронний ресурс:
https://vn.darg.gov.ua/_ribogospodarsjka_melioracija_0_0_0_1127_1.html.

References

1. Official website of the State Agency of Land Reclamation and Fisheries of Ukraine <https://darg.gov.ua/>.
2. The Verkhovna Rada of Ukraine, Law "On Aquaculture" dated 18.09.2012 N 5293-VI Fishery technological reservoir.
3. The Verkhovna Rada of Ukraine, Law "On Aquaculture" dated 18.09.2012 N 5293-VI Fishery reclamation.
4. Legal encyclopedia: [in 6 volumes] / ed. col.: Yu. S. Shemshuchenko (rep. ed.) [etc.]. — K.: Ukrainian encyclopedia named after M. P. Bazhana, 2003. — Vol. 5: P — S. — 736 p. — ISBN 966-7492-05-2.
5. Land reclamation // Dictionary-handbook of ecology: teaching-method. manual / comp. O. G. Lanovenko, O. O. Ostapishyna. — Kherson: PP Vyshemyrskyi V.S., 2013. — P. 121.
6. Electronic resource:
https://vn.darg.gov.ua/_ribogospodarsjka_melioracija_0_0_0_1127_1.html.